

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/353/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115221711
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115221711.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., IČO: 36 864 421, Bratislava, Grösslingova 4 proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným pôvodne na Okresnom súde Humenné si žalobca uplatňoval náhradu škody vo výške 175 € a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 221,28 €.

Žalobca uviedol, že ako oprávnený subjekt navrhol v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Humenné zmenu súdneho exekútora.

Súd z exekučného spisu zistil deň podania návrhu a deň rozhodnutia o ňom nasledujúco - exekučný spis sp. zn. 12Er/103/2007, žiadosť o zmenu súdneho exekútora došla súdu dňa 15.10.2009 a rozhodnuté o nej bolo dňa 05.02.2010. Exekučné konanie začaté dňa 09.02.2007.

Žalobca ďalej uviedol, že pri podaní návrhu na zmenu súdneho exekútora očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu v zákonom predpokladanej kvalite a teda, že dôjde k reálnej zmene exekútora rozhodnutím súdu v zákonom stanovenej lehote. Napriek tomu, že podaný návrh na zmenu exekútora mal všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, sa tak nestalo a súd o zmene exekútora nerozhodol v zákonom stanovenej lehote. Nečinnosť exekučného súdu je neospravedliteľná. Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňuje náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy. Ďalej uviedol, že písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, odporca však na ňu do podania žaloby nereagoval.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k návrhu považoval návrh za nedôvodný z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Poukázal na nedostatky podaného návrhu, ktoré spôsobujú zmatečnosť podania, keď navrhovateľ uviedol časť dôkazov, avšak v skutočnosti preniesol celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že by žalobca mal znášať dôkazné bremeno. Pokiaľ ide o uvádzané prietahy v konaní, žalobca neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu. Potom ako žalobca podal žalovanému žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol vyzvaný na

doplnenie týchto žiadostí. Žalobca žalovanému neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, preto považoval žalovaný nárok za predbežne neprerokovaný. Nerozhodnutie o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom vzhľadom na povahu tohto úkonu nepovažoval za zbytočné prietahy teda za nesprávny úradný postup.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 115a ods.2 O.s.p.) z dôvodu, že išlo o drobný spor (§ 200ea O.s.p.).

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní.

Podľa § 9 ods. 1 a 2 citovaného zákona štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 a 2 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostiučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške vyššie uvedenej a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

V prvom rade súd konštatuje, že návrh bol dostatočne špecifikovaný v zmysle § 42 ods. 3 a § 79 O.s.p. ako aj Exekučného poriadku. Súd mal k dispozícii ako dôkaz exekučný spis. Navrhovateľ sa svojou žiadosťou adresovanou odporcovi ešte pred podaním tohto návrhu domáhal uspokojenia nároku na náhradu škody. Už uplynula aj 6 mesačná lehota od prijatia žiadosti a navrhovateľ sa teda domáha nároku na náhradu škody na súde. Súd má za to, že navrhovateľ si splnil svoju povinnosť a podal odporcovi pred podaním tohto návrhu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Aj v prípade, ak by k predbežnému prejednaniu nároku na náhradu škody nedošlo, bol by súd oprávnený konať poukazujúc na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30 Cdo/2742/2009, podľa ktorého: „Předběžné projednání nároku na náhradu škody před orgánem uvedeným v § 6 OdpŠk je po novele provedené zákonem č. 160/2006 Sb. podmínkou pro uplatnění všech nároků na náhradu škody vůči státu podle tohoto zákona, tedy i nároků na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nebyl-li nárok na náhradu nemajetkové újmy takto způsobené předběžně projednán u příslušného úřadu, je třeba tento nedostatek podmínky řízení řešit postupem podle § 104 odst. 2 o. s. ř. Nicméně za situace, kdy takto soud prvního stupně nepostupoval a zároveň žaloba obsahující požadavek zadostiučinění byla doručena orgánu uvedenému v § 6 OdpŠk, u nějž měl být nárok předběžně projednán, uplynula lhůta šesti měsíců podle § 15 OdpŠk, v níž uplatněný nárok nebyl uspokojen, a tento orgán dal najevo, že jej uspokojit nehodlá, by postup podle § 104 odst. 1 o. s. ř. postrádal rozumný smysl, nemohl by naplnit účel sledovaný § 14 OdpŠk, byl by zcela formální a odporoval by zásadám rychlosti a hospodárnosti soudního řízení. Z toho je možné dovodit, že i bez toho, aby přiměřené zadostiučinění poskytl orgán uvedený v § 6 OdpŠk v rámci předběžného projednání nároku, může jej poskytnout soud svým rozhodnutím (za okolností vyjádřených výše dokonce i tehdy, jestliže předběžné projednání nároku u příslušného orgánu vůbec neproběhlo).

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinnosti pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej alebo primeranej lehote. Aj nevydanie rozhodnutia je nesprávnym úradným postupom. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Zo spisového materiálu mal súd preukázané, že dňa 15.10.2009 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh oprávneného - žalobcu na zmenu súdneho exekútora. O tomto návrhu bolo rozhodnuté dňa 05.02.2010.

Žalobca sa žalobným návrhom domáhal zaplatenia majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v 30-dňovej zákonnej lehote a postupoval so zbytočnými prietahmi.

Ide teda o nárok zo zodpovednosti za škodu spôsobenú nepravým úradným postupom súdu, ako orgánu verejnej moci. Nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade porušenia povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, v prípade nečinnosti orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a v prípade zbytočných prietahov v konaní.

Rozhodovacia činnosť súdu je proces, v ktorom vecne a miestne príslušný súd rozhoduje o právach a právom chránených záujmoch účastníkov konania. Úlohou súdu je vydať zákonné a zároveň spravodlivé rozhodnutie. Pre takéto rozhodnutie súdu je potrebné, aby bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu. Aj keď zákonodarcom nie je stanovená lehota na vydanie rozhodnutia súdu, súd je povinný postupovať bez zbytočných prietahov.

Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že nesprávny úradný postup exekučného súdu nezistil. Postup exekučného súdu bol v súlade so zákonom, keď rozhodol o návrhu na zmenu exekútora dňa 05.02.2010.

V súvislosti s tvrdením žalobcu, že súd postupoval so zbytočnými prietahmi, súd konštatuje, že prípadné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty automaticky neznamená postup súdu so zbytočnými prietahmi.

Pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako prietahy zbytočné v zmysle ust. čl. 48 ods. 2 Ústavy (napr. nález Ústavného súdu I.ÚS 63/00).

Podľa § 44 ods.7 exekučného poriadku v znení účinnom od 01.09.2005 - Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Z vyššie citových ustanovení exekučného poriadku vyplýva, že povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu na zmenu súdneho exekútora v 30 - dňovej lehote sa týka exekučných konaní začatých po 01.09.2005.

Na základe vyššie uvedeného má súd za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora konal v posudzovanej veci priebežne bez zbytočných prietahov a k nesprávnemu úradnému postupu vo forme zbytočných prietahov nedošlo (a to aj s prihliadnutím na enormné množstvo návrhov podávaných v jeden deň žalobcom), čím nie je splnený základný predpoklad pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v príčinnej súvislosti s nerozhodnutím o zmene exekútora ani nemôže dôjsť k vzniku materiálnej škody, pretože pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie.

Pokiaľ majetková škoda mala žalobcovi vzniknúť z dôvodu administratívnej činnosti v súvislosti so správou pohľadávky, z tvrdení žalobcu je zrejmé, že správa pohľadávky sa vykonáva aj v priebehu jej exekučného vymáhania. Potom však tieto náklady vznikajú bez ohľadu na to, či súdnym exekútorom je AB alebo XY. Zároveň je minimálne zvláštne, že rovnaká výška škody mala žalobcovi vzniknúť správou pohľadávky aj pri rozdielnom čase rozhodovania o zmene súdneho exekútora.

Žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť v tom, že práve rozhodnutie o zmene súdneho exekútora po zákonnej lehote bolo tou skutočnosťou, ktorá mu ako jediná, resp. podstatná mala spôsobiť škodu a nemajetkovú ujmu.

Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, žalobca sa obmedzil na tvrdenie, že vznikla z dôvodu „reálneho ohrozenia legitímneho očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané ust. § 44 ods.8 EP a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora, čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky“.

Uvedené tvrdenie považuje súd za floskulu (prázdnu frázu), ktoré žiadnym spôsobom nepreukazuje, že nemajetková ujma žalobcovi aj reálne vznikla.

Keďže súd nemal za preukázaný základ nároku, nebolo potrebné sa zvlášť zaoberať žalobcom predloženým znaleckým posudkom, ktorý mal preukazovať výšku škody a ktorého vecná stránka bola podrobená oprávnenej kritike Krajského súdu v Prešove (napr. 21 Co/258/2014), s ktorými sa procesný súd stotožňuje a na ne v podrobnostiach odkazuje.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.